

[Undervisningsministeren.]

problemet med restgruppen ved dette lovforslag. Jeg skal her nøjes med at pege på den smidiggørelse, der er omtalt i bemærkningerne; heri er der i virkeligheden en meget stor op-tøning i forhold til den gældende forsøgslov.

Jeg skal ikke sige noget ekstra til hr. Palle Simonsen.

Hr. Ingolf Knudsen mente, at man muligvis ikke kunne nå at færdigbehandle dette lovforslag. I den anledning skal jeg blot fremhæve, at for det første skal loven revideres i denne folketingssamling, og for det andet er det sådan, at hvis ikke folketetinget når til en afklaring af dette spørgsmål, vil eleverne i EFG-uddannelsen på anden del heller ikke modtage nogen form for godtgørelse, og hvad det betyder for EFG-uddannelsen, tror jeg såmænd alle ordførere her i salen kan forestille sig. Derfor hviler der faktisk et meget stort pres på folketetinget i forbindelse med dette lovforslag.

Jeg tror ikke, jeg behøver at sige mere i anledning af de spørgsmål, der har været stillet; en lang række af tingene vil vi vende tilbage til under udvalgsbehandlingen, og de mere principielle spørgsmål, som blev rejst af de forskellige ordførere, har jeg taget op her.

Jeg skal slutte med at håbe på en både villig og ikke mindst hurtig udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om uddannelsesråd.

(Lovforslag nr. L 130. Fremsat 28/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

J. K. Hansen (S):

Tiltrædes.

Wissing (FP):

Selv om lovforslaget er en genfremsættelse, finder jeg alligevel anledning til at gøre nogle bemærkninger om det.

Forslaget, der tilsigter en nedlæggelse af nogle nuværende råd og udvalg for en række uddannelser, kan vel betragtes som en naturlig konsekvens af etableringen af det centrale uddannelsesråd, de fire sektoruddannelsesråd samt de faglige landsudvalg.

Ved den tidligere førstebehandling her i tinget var der overvejende tilslutning til, at det betød en administrativ forenkling af de uddannelsesområder, som omfattes af forslaget.

Der blev da også fra mange sider udtalt betænkelighed, især med hensyn til, om erhvervslivet ved de nye lovbestemmelser ville være sikret en tilstrækkelig repræsentation i de rådgivende udvalg. Alligevel fremsættes lovforslaget uændret, og af bemærkningerne fremgår det, at de opgaver, der påhviler skolerådet for de tekniske skoler, og de opgaver, der påhviler uddannelsesrådet for handels- og kontorfacene, nu skal varetages af et eller flere af sektorrådene.

Jeg mener, det vil være en bedre løsning, hvis de nævnte erhvervsuddannelsers interesser i stedet for varetages i det erhvervsuddannelsesråd, som undervisningsministeren nu foreslår oprettet i forbindelse med loven om de erhvervsfaglige grunduddannelser, og under udvalgsbehandlingen vil vi derfor fra fremskridtspartiets side rejse spørgsmålet om mulighed for en ændring vedrørende det nævnte uddannelsesråd; jeg tror, at behandlingen af dette spørgsmål også vil interessere udvalgets øvrige medlemmer.

Bertel Haarder (V):

Jeg vil blot gentage, hvad vi sagde for et år siden, nemlig at vi er kritiske over for dette forslag, fordi der nedlægges en række råd, som er besat med mennesker, der har nær kontakt med de områder, som rådene skal rådgive om, og til gengæld lægges opgaverne ind under 4 centrale udvalg, som vi ikke tror har den samme kontakt.

Derfor vil jeg gentage, også fordi jeg tror, dette forslag hænger sammen med ministerens øvrige planer om at integrere og samordne uddannelserne, som vi jo har diskuteret én gang før i dag, at venstre er kritisk over for forslaget.

Gerda Møller (KF):

Selv om jeg gerne vil være kortfattet, vil jeg dog ikke være så kortfattet som den socialdemokratiske ordfører, for så kunne jeg bare have sagt: tiltrædes ikke. Jeg vil sige, at det konservative folkeparti har nøjagtig den samme stilling, som da vi tidligere behandlede forslaget. Vi synes, at forslaget lyder harmløst: at nedlægge de forskellige uddannelsesråd, som er oprettet ved lov, og føre dem over til nogle råd, som absolut ikke er oprettet ved lov, men vi mener, det betyder, at vi klipper tråden over til erhvervslivets indflydelse på uddannelserne, hvis man flytter indflydelsen bort fra de råd, som erhvervslivet har repræsentanter i, over til de råd, hvor der kun sidder ministerens håndplukkede rådgivere. Vi går heller ikke ind for den centralisering, som ligger i forslaget, fordi vi frygter en statslig styring af uddannelserne med de store bemyndigelser, der gives ministeren.

Vi har ikke noget imod, at ministeren forsøger at rationalisere også på dette område, men vi kan i høj grad have noget at indvende imod den stærke minister- og embedsmandsindflydelse på bekostning af det praktiske erhvervslivs organer, der ligger i forslaget. I øvrigt vil jeg henvise til, hvad vi sagde ved sidste behandling af dette forslag.

Ingolf Knudsen (CD):

Jeg skal gøre det kort ved at sige, at vi er forbeholdne over for forslaget. Vi føler, at der nok er visse områder, som vi bliver nødt til at kigge nøje på under udvalgsarbejdet, og det vil vi gerne være med til.

Alfred Andersen (SF):

Vi betragter lovforslaget som en ajourføring som følge af nedsættelsen af det centrale uddannelsesråd og en række sektorråd. Derfor kan vi tilslutte os de foreslåede ændringer.

Niels Helveg Petersen (RV):

Rationaliseringer er selvfølgelig af det gode og noget, det er svært at modsætte sig, men jeg tror ikke, den form for rationalisering, der her er fundet, er særlig heldig. Vi mener ikke, det er rigtigt at centralisere indflydelsen på uddannelsen så stærkt, som det vil ske ved, at det centrale uddannelsesråd får en endnu mere central placering.

Jeg vil gerne pege på en ting, som i denne sammenhæng er betænkelig, og som vi ikke er

særlig begejstrede for. Det er, at skiftende ministre har mulighed for at udskifte medlemmer af det centrale uddannelsesråd og derved komme til at præge de tanker, der gøres i det centrale uddannelsesråd, i takt med, at ministre udskiftes. Jeg ved, det er ikke nogen populær tanke hos visse medlemmer, der er til stede, men ikke desto mindre er det en realitet, at dette kan gøres, og at det rent faktisk også er blevet gjort, altså at man partipolitisk har foretaget en udskiftning af medlemmer af det centrale uddannelsesråd. Det er et af de forhold, der gør, at vi er kritiske over for lovforslaget.

Chr. Christensen (KrF):

I lovforslaget foreslås 7 uddannelsesråd nedlagt, og i bemærkningerne anføres, at de pågældende råds opgaver vil kunne varetages af uddannelsesrådet for de fortsatte skoleuddannelser eller af uddannelsesrådet for de videregående uddannelser eller af særligt nedsatte underudvalg m. v.

Dette forslag knytter sig jo i høj grad til det forslag om EFG-uddannelsen, vi lige har behandlet, med hensyn til styring af disse uddannelser. Ved førstebehandlingen af dette forslag i foregående samling udtrykte jeg stor skepsis over for forslaget om nedlæggelse af disse 7 råd, idet jeg var i tvivl om, hvorvidt det foreslåede styringssystem ville sikre erhvervene den nødvendige indflydelse og dermed fastholde disse erhvervsuddannelsers faglige sigte og niveau.

Denne skepsis har vi overført til det gennemførte forslag. Jeg ser meget gerne en forenkling af hele rådssystemet, og jeg mener også, at en del af disse opgaver naturligt kunne overdrages til forsøgsrådet for de erhvervsfaglige grunduddannelser. Men uddannelsesrådet for de fortsatte skoleuddannelser spænder jo over, skal vi sige, samtlige uddannelser for de 16-19-årige. Det er sammensat af personer, der i langt overvejende grad er knyttet til skolesystemet eller til stat og kommuner. Deres arbejdsopgaver spænder også meget bredere, og de er måske også af mere generel karakter. Men arbejdsmarkedets parter, som står med ansvaret ikke mindst for EFG-uddannelserne, er kun yderst beskedent repræsenteret i disse udvalg: så vidt jeg husker, er LO repræsenteret med 1 medlem og Dansk Arbejdsgiverforening med 1 medlem, det vil sige 2 ud af de omkring 20, der sidder i dette udvalg.

Jeg er derfor tilbøjelig til at betragte forsla-

[Chr. Christensen.]

get som udtryk for en politik i retning af at integrere ungdomsuddannelserne. Det vil sige et forslag, som i langt højere grad giver ministeren den direkte indflydelse på disse uddannelser over uddannelsesrådet eller direktoratet end de erhvervsrepræsentanter, der står med ekspertisen og den praktiske uddannelsesopgave. Til trods for ministerens særdeles grundige indsigt i mange af disse uddannelser vil jeg alligevel mene, det er en uheldig fremgangsmåde.

Vi er på denne baggrund skeptiske over for forslaget. Vi vil medvirke til en fornuftig rationalisering, men forudsætningerne for, at vi kan gå med til det, er, at der sikres de fagligt kyndige en rimelig medindflydelse på de uddannelser, de har ansvaret for, og jeg skal gentage, at jeg her ikke mindst tænker på arbejdsmarkedets parters indflydelse på EFG-uddannelserne.

Alfred Hansen (DR):

Vi er fra retsforbundets side betydelig mindre positive over for dette forslag, end vi var over for det forslag, der lige har været til behandling.

Jeg har tidligere på dagen beskæftiget mig med bemyndigelseslove og udtalt min meget store skepsis og efterhånden store modvilje mod bemyndigelseslove. Vi har en af dem her, et lovforslag, som går ud på centralisering, på styring. Når min skepsis er kommet til udtryk, er den naturligvis ikke rettet specielt mod undervisningsministeren, som jeg har meget stor respekt for, navnlig i andre anliggender end netop med hensyn til at styre. Der er visse uoverensstemmelser mellem ministerens og undertegnedes opfattelse af, hvordan samfundet skal indrettes, og det kommer naturligvis til udtryk en gang imellem under behandlingen af de forskellige lovforslag. Men uoverensstemmelsen gælder bemyndigelseslovgivning i det hele taget, uanset hvilket ministerium det måtte dreje sig om, og uanset hvilken regering der skal administrere loven. Vores modvilje er altså ikke vendt mod nogen bestemt side i salen, den er generel.

Jeg vil dog medvirke til en hurtig behandling i udvalget af lovforslaget, men jeg tvivler meget på, om retsforbundet vil kunne medvirke til dets gennemførelse.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Det er jo svært at takke for en positiv modtagelse af dette lovforslag, da langt de fleste ordførere har hæftet sig ved de sider, de var betænkelige ved. Jeg håber, vi vil få klaret noget af det af under udvalgsbehandlingen.

Jeg skal rette en enkelt misforståelse hos fru Gerda Møller, som talte om nogle råd, hvor der kun sad ministerens håndplukkede medlemmer. Den slags råd eksisterer der faktisk ikke nogen af. Der eksisterer en lang række råd – det er dem, der er nævnt her, og det er først og fremmest uddannelsesrådene – hvor forskellige organisationer har repræsentanter, og hvor der også er personligt udpegede medlemmer; det var bl. a. de personligt udpegede medlemmer, som hr. Niels Helveg Petersen var lidt betænkelig ved.

Jeg er i øvrigt enig med hr. Chr. Christensen i, at dette lovforslag har sammenhæng med EFG-lovforslaget, det er jo derfor, det først er fremkommet nu, men jeg synes til gengæld ikke, jeg i hr. Chr. Christensens bemærkninger kunne spore, at han helt havde opfattet, at det netop er erhvervsuddannelsesrådet, der skulle have med EFG-uddannelserne at gøre. Også det går jeg ud fra vi kan vende tilbage til i udvalgsarbejdet.

Jeg skal traditionen tro slutte med at håbe på et positivt udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus [af Gerda Møller m. fl.].

(Lovforslag nr. L 144. Fremsat 29/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.